

MULGI KULTUURI INSTITUUT 20

Tänavaaste tähistep Mulgi Kultuuri Instituut oma 20. sünnipäevä. Sel puhul ots Üitsainus Mulgimaa vällä MKI aaluu ja küsse iistvedäjide käest nende mälestusi ja mõttit.

Mulgi Instituut luudi 7. juunil 1996 Villändin. Asuteje ollive Mulke Selts (esindeje Mulke Seltsi vanemb **Kaupo Ilmet**), Mulke Selts Talnan (esindeje vanemb **Ülo Ruubel**) ja Villändi Maavalitsus (esindeje maavanemb **Helir-Valdor Seeder**). Mulgi Instituudi nõukogusse valiti Valdek Mikkal, Ülo Mallene, Ülo Ruubel, Kaupo Ilmet, Eduard Väari, Aarne Toomsalu, Enn Siimer, Linda-Maria Arro ja Helir-Valdor Seeder. Selleaigset põhikirja saap lugede Muke Almanakist nr 7.

1999. aastel kõrraldedi Mulgi Instituudi tüü ümmer. Luudi **Mulgi Kultuuri Instituut** (MKI), mille osaniges saive aaluulise Mulgimaa viie kihelkonna omavalitsuse. Instituudi iistvedäje olli **Kalle Gaston**.

31. jaanuaril 2002 arutedi Villändin MKI tüüd ja arvati, et sii ei ole lännu sedäviisi, nagu oodeti. Otsustedi tüüd edesi tetä ja tegijit manu võtta. Kalle Gastonile kutsuti appi asja aama Madis Arukask ja Ene Lukka Villändi kultuurikoolist ja Andres Rõigas Villändi maavalitsusest. Plaaniti luvva Mulgi Nõukoda, kunkottal oles kuun kik Mulke seltse esindeje, mulgi kultuuri uvilise ja toeteje (loe manu Mulke Almanakist nr 12).

11. mail 2004 peeti MKI üldkuunolek, kus kutsuti tagasi endise juhatusse liikme ja panti amatise uvve: Terje Jaakson, Kalle Gaston, nõnamihes **Alli Laande**.

MKI juhateje 2007. aastest: märtsist 2007 **Kristel Habakukk**, märtsist 2011 **Vaike Rajaste**, oktoobrest 2011 **Janne Järvelt**, oktoobrest 2013 **Alar Karu**, maist 2014 **Kaja Allilender**.

2011. aastest pääle valites MKI osanige ulgast ütes aastes vanemb, kes seisäp MKI iist ja om juhatejel abis tähtside otsuste tegemise man.

Senitse MKI vanembe:

2011 **Arvo Maling**
2012 **Agu Kabrits**
2013 **Erich Palm**
2014 **Alar Karu**
2015 **Enn Mihailov**
2016 **Peeter Rahnel**

KAUPO ILMET

Mõte luvva instituut tekkusi meil Mulke Seltsi juhatusse kuunolekul Villändin 9. septembrel 1995 Võro Instituudi järgi. Põhikirja projekti kokkusäädmine panti prof Valdek Mikkali ja Ülo Ruubeli pääle, selle tutvustemine Mulgimaal Aarne Toomsalu pääle ja Villändi Maavalitsusele üleandmine jäi miu pääle. Põhikiri kinntedi seltsi üldkuunolekul 23. märtsil 1996.

Asutemise kuunolek olli Villändin 7. juunil 1996. Luudi Mulgi Instituut, registre se kanti asutus sama aasta 10. oktoobrel.

Maavalitsus and instituudile ruumi ja tüü taheti käimä panna. Önnetuses es saa me kunnigilt raha ja aig kulus. 2. juunil 1999 nimetedi asutus ümmer Mulgi Kultuuri Instituudis, mis seop kokku aaluulise Mulgimaa ek Alliste, Elme, Karksi, Paistu ja Tarvaste kihelkonna omavalitsuse. Ürjätuses sai 23. oktoobrel 1999 peetu edimene mulgiteemaline konverenss.

HELIR-VALDOR SEEDER

1994. aastel tullive miu kui maavanembe jutule Kaupo Ilmet, Ülo Ruubel ja Eduard Väari, et luvva Mulgi instituut. Joba anti vällä Mulke Almanakki, na tahtsive, et sii lää s edesi ja rohkemb kõneldes ja uurites mulgi kiilt ja kultuuri. Neil olli plaan mulgi asi uvveste ellu äräte ja na arvassive, et Villändi maavalitsus võis selle asja ihenotsan olla. Ütine arvamine olli, et instituudil oles kolm osapuult: maavalitsus, Mulke selts ja Villändi kultuurikuul. A asi jäi vindume, ette tullive õigustäädusliku takistuse, sest kultuurikuul olli riigiasutus.

Mulgi Kultuuri Instituudi iistvedäje ja otsalise ei trehvä kuigi tihti üte pildi pääle. Suistlen 2014. aastel Mulgi pidu aal tettu päevapildi pääle om jäänu kõrrage MKI prægune juhatei Kaja Allilender ja endise iistvedäje Alli Laande ja Kristel Habakukk. Pilt: Kristel Habakuke pildikogu

Mulgi Instituut asutedi 7. juunil 1996 Villändin. Kuigi kultuurikuul es ole asutejide ulgan, olli selle juht Enn Siimer iki kah mede tegemiste man.

1999 saime aru, et instituut ei ole tühü akanu ja sedäsi edesi ei saa. Olli vaja Mulgimaa omavalitsuse kampa saia. Vallavanembe ja linnapäade es ole sel aal mulgi asjast kuigi uvitet, neil ollive muu mure. Aga instituut sai iki 1999 uvveste käimä tõugat, nimes sai siikõrd Mulgi Kultuuri Instituut ja osaniges Alliste, Abja, Paistu, Tarvaste, Karksi, Elme, Põdrala vald; Tõrva ja Mõisaküla linn. Valla nimetive sinna oma saadiku, kes es ole arilgult omavalitsuste juhi. Maavalitsus ots ja leid instituudile oma majja ruumi, palgalises iistvedäjes sai Kalle Gaston, raasike raha saime kah, a omavalitsuse meid viil rahage es toete.

Peräst 2005. aastel kohalikke valimisi saive omavalitsuste juhi kokku ja vallavanembe võtivate vastutuse instituudi iist oma pääle, ruumi leiti Apja. Sis akas asi mineme. Nõnda et instituut läits käimä alla kolmande kõrrage. Sis tullive joba egätsugutse põneve akatuse kah: Anu Raual tuli mulgi koolivormi mõte, akas mulgi keele õpetemine jne. Mia akassi asja aama, et MKI saas riigi raha pääle, nagu Võro Instituut joba ammu olli. Sai kah.

Miu arust olli kige tähtsamb asi, mes MKI-le elu sissi ai, sii, et omavalitsuste juhi võtivate asja lõpus oma kätte. Egä iki vällästpuult

ei saa siast asja tetä, ku kohapääl inimese üt en ei tule. Raha, mes kultuuriministeerium akas andma, olli muduki kah suures abis.

KALLE GASTON

Mia olli edimene MKI juhatei. Sel aal olli mulgi asjast uvitet inimesi väige vähä. Päämises toes ollive mulle maavanemb Helir-Valdor Seeder ja Villändimaa Omavalitsuste Liidu juht Andres Rõigas. Ma mälete, et kui tuli mõte kutsu Mulgimaa omavalitsuse MKI osaniges, es võta nemä sedä asja süämege. Äkiline muutus tuli sis, kui Toomas Hendrik Ilves sai presidendis. Sis kõlistive mulle vallavanembe ja uursive, kust saas Mulgi kuubetelli ja miandse lõikege sii piase oleme.

Täembes päeväs om mulgi liikmine äste laias minnu ja mulgi mõte jõudan eestlaste ja mulke pähä. Edu tegijidel!

ALLI LAANDE

Miu tulemine Mulgi Kultuuri Instituudi manu olli tänu Karksi vallavanempele Malingu Arvole. Kuna mia olli joba mitmit aastit

tüüd tennü mulgi kultuuri ja keele Karksi vallan, sis kutsuti miut MKI juhatusse kuunistmisele. Sel aal olli ehenotsan Gastoni Kalle, ken taht sellest ammatist valla saia. Nõnda sai tettu sääl otsus, et mia akka juhatusse esimehes ja Kalle jäi miul abis. Juhatusse sai viil valit Abjast Jaaksoni Terje. Sii olli sihande aig, et raha olli väega vähä ja palka juhatus es saa, aga tahtmist asja edesi viia olli pallu.

Kigepäält olli mõte läbi kävvä kikk Mulgimaa volikogu ja anda täädust MKI kotta. Nõnda saigi kikk Mulgimaa läbi sõidet ja egätsugu suhtumist tunda. Sii olli sii aig, ku egän kandin es tunda vajadust mulgis olemist vällä näidate ja sedä es peete tähtsäs. Mulgi keele kõnelemise ja õpetemise pääle es vaadete koguniste äste. Olli kotussit, kun miul es lubate volikogun mulgi keelen kõnelde.

Sii olli miu tüü ürgüs. Önnes olli väegä pallu abilisi kah. Alliste vallavanemp Rõigase Andres, Paistu vallavanemp Saare Ene ja Karksi vallavanemp Malingu Arvo ollive miu tüü man kikk sii aig toes. Mede juhatus üt en Terje ja Kallege olli kah akkamist täüs. Kigepäält tettigi arengukava, kun olli kirjan tüüplaan ja iismärgi.

Kolmel kõrral sai tettu Mulke suvekuule, kun olli osavõtjit üle 80, ja kõrraldet Mulgi konverensse. Ürgüse saive Vikerraadiu Mulgi uudise, mille man ollive Halliku Airi ja Ilvesse Kristi. Vällä

Loe edesi lk 2

Üits mulk

Elme valla aukodanikus valiti sel suvel kirjamiis Vello Jaska (67). Temä nimi om täädä nii aaluu-, muusika-, kirjanduse-ku näitemänguviliste ulgan.

Siu sulest om tullu nii aalehe-artiklit, luuletusi, mälestusi ku näitemänge. Kudas nii kik sünnive?

Mia ole õnnelik inime, sest miu tüü ja uvi om enämbiste ütän käinu. Sel aal, ku ma olli eesti keele õpeteje ja koolidirektor, olli ma vabakutseline aakirjanik kah. Nii mõlembe ammati tahave, et mõistat äste kirjute ja inimestege kõnelde. Ja muduki oiat kik sii aig silmä valla, näet-kuulet, mes ümmerringi sünnis, ja jätät tähtsambe miilde. Ju sis neist enge põhja kogut mälestustest omgi nii luuletuse, näitemängu, jutu ja aalehetüki tullu.

Kui pallu neid kokku om?

Raamatit, millel om miu nimi pääl, om prilla 15-16. Om luulekogusit, näitemänguraamatit, uurmisetüüsit, mõni juturaamatu muudu mälestusteraamat ja esiki üits eluluuraamat. Pääle nende om ilmavalget nannu kah paar-kolm miu toimetet raamatut ja viis-kuus voldikut. Nii om päämiselt Eesti Vabadussõa kangelaste eluluu, perämine neist, mille ma tei Mulgi Kultuuri Instituudi jaos, kõnelep Mulgimaal Elme valla süündinu kirjanigu, ärinaise ja ühiskonnategelase Hella Wuolijoki elust ja luumisetüüst.

Luuletusi ma täpselt küll ei tää. Alla paarisaa neid vast om. Nii kõneleve Eestimaa, sääluulgan Mulgimaa luudusest, elust ja inimestest. Ma ole murdeluulet kah kirjuten. Osa neist om ärä rükit mulgimurdelise luule antoloogian. Luuletus „Mis oles“ sai kaits aastet tagasi Hendrik Adamsoni murdeluulevõistelusel eriauinna.

Näitemänge pias oleme paarikümne ringin. Mul om ää miil, et kik miu näitemängu om kah püüne pääle jõudan. Neid om mängin Tõrva kultuurimaja näitering ja ulka tõisi kah üle Eesti. Näitemäng „Otsida ja leida“ sai näitemängupunte vabariiklikul ülevaatusel pääauinna ja Võru rahvatiatre Kannel eripreemia. „Sealpool silmapiiri“ tunnistedi aga Lõune-Eesti näitemängupunte ülevaatusel selle kandi kige parembes näitemängus.

Aakirjandusen ilmunu lugusit ei mõista küll kokku arvate, neid om iki peris pallu. Olli aig, ku aakirjanigutüü olli miu jaos nii põnev, et tekkusi kange tahtmine kik sii aig kirjute. Teemadest ei ole miul ilmangi puudust ollu. Vas-tuossa: inimese esi om miu üles otsnu ja andan mõttit, kellest või millest pias kirjuteme. Prilla ma ole kah vabakutseline aakirjanik,

a kirjute sis, ku midägi esieränis põnevet ette tulep.

Siu perämine raamat kõnelep Karjatnurme küläst. Mes seop Siu selle küläge?

Karjatnurme olli, om ja jääp miu koduküläs. Miu täädä om mede suguvõsa viis põlvkonda Karjatnurmen üles kasunu ja lühembet või pikembet aiga säääl elänu. Mia või ennest kah Karjatnurme inimeses pidäde. Prilla eläp Karjatnurmen mede Harutamme talun miu poig Tambet oma naise ja kate pojage. Sedäviisi ole ma iki Karjatnurmege seot. Aga nõndasama kõvaste seove miu selle külä ja nende inimestege aastidege tekkunu mälestuse.

Karjatnurme külä om küll tillike, a inimese om säääl iki ollu tüüka, akkaje ja ää nallasoonege. Raskuste pääle vaatemed om na mõistan eluge edesi minna. Just sedä karjatnurmelaste oma tii otsmist ja leidmist, tahtmist ütänkuun edesi minna olegi ma püündän raamatun „Kauge aja kutse“ vällä tuvva.

Kunas tulep edimene peris mulgikiilne raamat?

Prilla paist, et mulgimurdeline luulekogu akkas nagu kuju võtma. A kunas ta ütiskõrd valmis saa, ei tää. Mõni luuletus om joba papre pääl, mõni alla pähän. Ulka tüüd om viil ihen.

Siu salme pääle om kah laulettu. Nimete mõni kige kuulsamb.

Kige kuulsamb om vast Anne Veski „Lendab aeg“, sedä võib tihti kuulda ringäalingun, Veski laadi pääl „Diiva“ ja konsertel kah. 2005. aastel olli Vanamõisa järve veeren Tõrva linna päeve akatuses miu luudu suur vabaõhunaitemäng „Tõrva legend“. Selle jaos tei Sven Malm ligi kümme laulu, mille sõna om miu kirjutet. Kige kuulsamb neist vast „Tõrva legend“ esi, sedä om piaaigu egä linna suurembe pidu aal ette kantu. Kunagise kuulsa rahvamuusikaansamble Torupill iistvedäje ja muusikaõpeteje Johannes Taul om miu luuletuste pääle viise tennu.

Olet joba mitu aastet Soome vahet käinu. Mes Sa säääl tiit?

Jah, viimätsil aastil ma ole jaganu oma elu Eest ja Soome vahel. Tegemist siin jakkus. Vabal aal ma õpi soome kiilt ja kultuuri, loe ja kirjute. Miu viimätse raamatu omgi päämiselt Soomen valmis saanu. Nüüdsel aal, ku piiri om valla, pias inimese kindlaste mõne aa tõise keele ja kultuuri sihen oleme. Sedä just ende arimise mõtten.

Vello Jaska edimene mulgikiilne raamat om tulekul

Kui Sa ei oles Soomege nõnda tiheste seot, kudas sis Siu elu vällä näes?

Ma oles pallu rohkemb aiga oma pere seltsin, loes kindlaste, õpis lõõtsa pääl mõne uvve luu selges, ei puudus ilmangi Jaurami proovist ja muduki kirjutest.

Ülikoolin õpsit nii aakirjandust ku kah eesti keele ja kirjanduse õpetejes. Kas vahepääl om tekkunu ka mõte Soomest ärä tulla ja Eestin kuulmeistretüüd tetä?

Mul om jah mõlembe ala pääl magistreraad. Koolin ole ma tühün ollu üttelevalu 20 aastet, nendest 14 direkturiammatin. Aastide iist olli Tõrva kandin mitu kuuli. Oles nii viil prilla alla, sis vaevalt ma oles nii kavvas Suume lännu. Nüüdsese aa ädä om sii, et üits Tõrva ja enämbjagu ümmerkaudsit kuule om kinni pant või eläve sellen irtmun. Selleperäst sis kuulmeistre või direkturi ammatit miu kodukandin luuta ei ole. A kaugebele, kus miu om mitu kõrda kutsutu, ei ole mõtet minna – ei tasu ärä. A mulle miildip koolin. Ma tää küll, et kuulmeistre ammat om rasse, aga selle iist tänuväärt ja vajalik. Sii olenes ju pallu õpetejist, miande saap oleme mede järentulev põlvkond, miandse eluvaatege ja arusaamisege akkave noore mede elu siin edesi viima. Sama tähtis, suure vastutusege ja sama uvitev kah om aakirjanigutüü. A ju aig näitap, mes tulevik tuup.

Rahvamuusikaansamblen Jauram mängit Sa joba 1983. aastest saadik. Miandsit pille Sa selle aa sihen olet säääl mängnu?

Ansamblese minek olli peris esieralik. Olli sügüs 1983. Üitpäev

ma pidi mineme Tõrva asju aama. Satte, kik tiiangu ol-live veereni vett täis. Äkki ma näi, et tuukõrdne Tõrva kultuurimaja direktur Saale Markvard tulep, kummiseeriku jalan ja palituõlma iist valla, pooleniste joosten mulle vastu. Ilma egäsugutse keerutemistete sikut ta mu keset kige suurembet poriloiku ja üteli: „Kurrat, mul ei ole Jauramin enämb üttegi akordiunisti, sa piat tuleme!“. Kuigi pakk olli pääl, olli sii kutsmine mulle miilt müüda ja sedäsi ma Jauramin sest saadik olegi. Akatusen mängsi akordiuni, sis laulsi ja ildamb saime trummi, mes kah miu mängi jäi. Ja nüid, kui mul olli õnn omal Teppo lõõts saia ja ärä remonti, ole ma selle pilli pääl kah mõne luu selges saanu. Kik sii Jaurami punt om prilla väige akkaje. Manu om tullu uusi pille, uusi mõttit, uusi arusaamisi. Ansamble iistvedäje, Tõrva muusikakooli direktur Thea Leitmaa, kes om oma ala meister, mõist kikke sedä väge ärä kasute ja egä luu ja laulu eliseme panna.

Mes seop Siut täädä-tuntu Tõrva lauluõpeteje Kulli Marige, kellest olet kirjuten kah eluluuraamatu?

Mia olli Kulli Mari kige viimäne õpilane. Om äste meelen, kudas me Marige üteli olengul ollime ja säääl jutu sihen ta mulle üteli: „Mul om paar laulu valmis vaadetu. Kui sul aiga om, astu läbi. Vaateme.“ Ma olli sellest ettepanekust väige liigutet. Ma ju täädsi, miande väärt laulu- ja muusikaõpeteje ta om, ja lätsi. Käisi egä nädäl ja sedäsi puultõist või kaits

aastet üttejutti, senikavva, ku karm saatust sellele lõpu tei. Tänu kige iist, mes Mari mulle selle aage õpet, panni ma kokku tema mälestuses voldiku, olli abis temä avva pääle Elme surnuaida avvakivi panemise man ja kirjuti Tõrva ettevõtlike naiste lubi Mari presidendi Ülle Juhi ärgitemise pääle lauluõpeteje ja tuliengelse esämaalase Kulli Mari eluluuraamatu.

Kudas ja ku pallu Sa olet Kaitse-liiduge seot?

Pikki aastit olli ma Kaitseliidu Valgamaa maleva täävituspääl. Kirjuti eri välläannetele Kaitseliidust, Valgamaa maleva tegemistest, õppustest jne. Ma kirjuti viil raamatu „Taasloodud Kaitseliidu Valgamaa malev“ ja päätüki Kaitseliidu Valgamaa malevast Kaitseliidu üvveste luumise 20. aastepäeväs tettu raamatuse „Eesti eest“. Prilla ole ma maleva tegemisten osaline nõndapallu ku saa.

Mes prilla tüülavva pääl ihen om?

Iki siisama mulgikiilne luulekogu, mille pääliskirjas saap vast „Kodukeelen“. Sis viil mõni aalehe-artikkel ja paar arvamusalugu, mes viil pähän ringi käive ja oma õiget vormi otsive.

Küsimuse ja mulgi kiil
Kristi Ilves

Tõrva – noore engege vana linn

1926. aastel 2. juulil and sellel aigne Eesti Vabariigi valitsus Tõrva alevi eläniige nõudmise pääle asulale linna nime. Terve 2016. aastel om ollu täis ettevõtmisi linna 90. sünnipäevä aus. Om ollu nii põnevit spordivõistelusi ku süämese minevit konserte, sinna manu viil ulka paljald Tõrvan tettävit ettevõtmisi.

Tõrva om täädä-tuntu ku rohilene iluside järvege armas linnake, kunkottale tuldas puhkame või aiga viitma. Eläme iki kah ... Nimelt om Tõrva üits katest Valgamaa omavalitsusest, kun rahvaarv mineve aastelge kõrvuten kasus. Tõrva tuldas, sest siin om ää rahulik eläde, akkaje inimese ja aastelge läbi uviteve ettevõtmise.

Tõrval om pikk ja põnev aalugu

Tõrva linnale panti nukakivi joba 1870. aastidel, ku Patküla mõisnik von Stryk akas nellä tii risti pääl kõrtsiuune ümmer krunte müümä.

Tantsumäel tettu välläkajumise annave täädust sellest, et suuri asju aeti siinkandin joba enne mõisnikke. Om täädä, et Tõrva muinaslinn ja selle manu käinu asulakotus om peri I aastetuhande tõisest poolest ja tegemist om ainsambe Lõune-Villändimaal täädä oleva linnus-asula muudu kotussege siandsen kandin, kus om leitu ulka eelviikingi- ja viikingiaa saviasju.

Aastesaa vahetuse paiku sai Tõrvast Elme kihelkonna keskus.

Joba 1921. aastel sai Tõrvast alevik ja 2. juulil 1926 nimet valitsus asula linnas. 1937. aastel anti Tõrva linnale vabariigi valitsuse otsussege suvituslinna nimi.

Pidu aastel läbi

Suur juubel ei ole nallaasi ja sedä tulep uhkelt tähistet. Sellege akati pääle joba 31. detsembrel 2015, ku tõrvaka kogunive linna keskplatsi pääle uut aastet vastu võtma. Suurest televiisurist sai nätä päeväpilte ja vilmiksit nii endisest kui ka praegutsest linnast, ettevõtmistest ja inimestest. Taeva ala lasti kah 90 luhtipalli kirjage „Tõrva 90“, kigile pakuti vatuge veini ja egäüits võis linnapääl endelge laase kokku lüvvä!

Linna õiget sünnipäevä tähistime juuli edimesel nädälivahetusel suure linnapiduge, mille aal olli mitmit konserte, ülesastmisi ja muduki laat. Linna keskpaika üles säet suure püüne pääl astsive üles Tõrva kandist tuule siibu ala saanu muusikainimese Urmas Põldma, Monika-Evelin Liiv, Lauri Liiv, Gertu Pabbo jt. Lustilisi konserte andsive kah Tõrva Leedu sõpruslinna Lazdijai noore akordiunimängja ja Poola sõpruslinna Lukowi brassansambel. Pidunaglas olli ansamble 2 Quick Start konsert.

13. augustil olli joba ühesandest aastet järest uhke tule, vii ja muusika vabaõhuvaatemäng Tõrva Loits, millege tähistedi siikõrd 25 aastel müüdäminekut Eesti uvveste vabas saamisest. Sel

Tõrva keskpaik nüüdsel aal. Pilt: Andrus Abel

aal peeti kah Tõrva Tule Päev, mille sissi mahtusive kolmas Tõrva periseluvilme vestival, II Tõrva jalgrattaüü, naiste rannavõrkpalli Eesti meistrevõisteluse ja luudusariduse- ja kultuurifestival „Las jää ää üitski mõts“.

Viil võip nimete Vanamõisa järve veeren peetu diskupidu, juunikuist Tõrva joosuvõistelust või aastel läbi Juudase pubin kõrraldet ettevõtmisi, mes om joba Tõrva toonu mitmit täädä-tuntu Eesti muusikamehi. Kigi nende ettevõtmiste jaos tulli raha Tõrva linna 2016. aastel rahva suuve perrä tettu iilarvest.

Pääle selle om Tõrva juubelit tähistet viil mitut muudu. Näitus kõrrald Tõrva Gümnaasium joonistemeisvõisteluse linna tuleviku teemadel, 11. juunil olli II Tõrva kodukohvikide päev, Tõrva Spordiselts näitap egä kuu lähembelt mõnda spordiala sarjan „12 säravat tähte“, olli Mulgi Üimat, XXXIII Tõrva Kolme Järve joosuvõistelust, spordiklubide Mulgimaa Spordiklubi ja Meie Liigume iistvedämisege peeti Tõrvan

Vaade Tõrva kõrtsiuune mant Elme poole 1928. a. Pilt H.-J. Villemsoni pildikogust, piltnik täädmede

Eesti karikasarja jao triatlonin ja duatlonin.

Ja edesi?

Tõrva 90. sünnipäev om linna jaos perämine suuremb juubel omaette omavalitsusen. 2016. aastel kirjut Tõrva ütten Elme, Ummuli ja Põdrala valdege ala ütteminekuplaanile ja 2017. aastel saap Mulgimaa lõunepuulsidest omavalitsustest 6500 inimesege Tõrva vald. Selle pääle vaatemege jääp Tõrva linn iki

alla ja edesi lääve kah Tõrva ettevõtmise.

Tõrva linnan akkap uvvel aastel jälle suur ehitus, sest joba keväde akates Tõrva keskplatsi ümmer ehiteme, linna tervisekeskus tetäs kõrda, kooli manu plaanites ojumiseoonet ja noordekeskuse manu õige suurusege jalgpalliplatsi.

Nõnda et tuleve aastel om Tõrva inimeste jaos põneve ... Elägu Tõrva!

Piret Karu
Siim Ausmees
Mulgi kiil: Kristi Ilves

Tõrva Mulgi turg om mulgimustreline

Mineve sügüse viiti Tõrva turg Keväde poodi kõrvast paarsada miiterd kaugebe Veske uulitse viirde. Esmald es miildi turu uus kotus palludele kaupmeestele egä linnarahvale kah. Nüüd om inimese turu kätte leidan ja turg esi om kah kõvaste edesi minnu, kuigi plaane om viil pallu.

Kui aastel iist akati müümä päevi nännu lette päält, sis nüüd om Kohaliku Omaalgatuse Programmi abige valmis saanu uvve ilusa müügiimajakse. Neli neist om kinnitise ja kaits valla, paar tükki säet ekstra rõõvamüügi jaos. Platsi keskel om viil ruumi müügiilade jaos. Tegemist om pere ettevõtmisege. Ku pernaine Pille Paberits om iistvedäi ja asjaajai, sis temä miis Ivo Muru om ehitemise tüü oma kanda võttan.

Kige toremb om sii, et na om turu Tõrva Mulgi turus nimeten ja aave egät muudu

just mulgi juunt. „Me oleme ju Mulgimaal. Miu arust ei ole Tõrva rahvas viil arjuni ennest mulgis pidäme ja ma looda, et siande Mulgi turg avitep neil sedä mõtet omas võtta ja annap turule oma näo,“ sellätep Paberits, mesperäst ta taht ettevõtmisele mulgi vurhvi anda. Näituses müügiimajakse om Tõrva kunstistuudiu noore iluside mulgi mustridege ehtin. Enne sedä tei Mulgi Kultuuri Instituudi juhatei Kaja Allilender noordel kah kõrraliguld selges, kes om mulgi, kun om Mulgimaa ja mida kik nii mustre tähendevet. Majaksid laastukatusse tõrvates mustas ja arjalavva tuleve mulgi punatse. Turu pääl om kah suuremb turuoone, kun om ää talvitsel aal kaubelde, a sääl ei ole viil kütet ja maja om kõrda tegemede. „Majja piast tuleme talupuut, talukohvik ja õppeküük, kun oma kandi talu saastetä koolitsemispäevi. Kõõgin talu näitäve, mes nende kau-

bast tetä saap, ja peräst om sii kraam talupoodin müügil. Maja esi tulep kah ilus mulgimustreline. A kik võtt aiga, kirjuteme projekte, et selle kige jaos raha saia,“ kõnel pernaine.

Kivipõrmanduge platsi kõrva om jäet viil murulapp, kun Paberits taht tetä majakse linte ja tillembide luume müümise jaos. „Kuna ma esi pia kah linte, sis mulle väige miildis sii linnu-loomaturu mõte, a muduki piast enne sedä asja veterinaarammatige aruteme. A tore oles! Kes osta ei taha või ei saa, saap kas või pallald luume vaatemen käia. Jänestege om meil siin joba kaubeldu kah.“

Mulgi turg om akatust tennu kah ütitse kauplemisege: kel endel ei ole aiga turu pääle tulla, nende kaupakutes üte Mulgi turu lavva päält. Talul või äril piast oleme oma reklaam ja turg oolitse sis müümise iist. Tõrva Mulgi turg om tillembide ettevõtjide kaubage

vällän kah mujal laate, messe ja rahvapidude pääl.

„Egä turg ei ole ju pallald kauplemise kotus, sii om paik, kun inimese kokku saave ja ilma asju aruteve. Selleperäst piast sii oleme mõnus ja ilus ja siast turgu me tahaski luvva,“ kinnitap Pille Paberits. Viil tahap ta tänäde Tõrva linnaesäsit, kes Mulgi turu tegemiste man abis om ollu ja lubasive kah turu kõrva autude jaos platsi tetä.

SÜGÜSESE MULGI TURU LAADAPÄEVÄ OM TÕRVAN
8. oktoobrel,
5. novembrel ja
10. detsembrel.

Kel asja vastu uvi, tulgu aga Tõrva või kirjutegu mulgimekk@gmail.com.

Mulgi turu pääl käis Kristi Ilves Standsist ilusist majaksist om peris lust oma kaupa müvvä. Pilt: Pille Paberits

Mornan kasvatedi ubinit saa aaste iist ja kasvatedes nüid

Enämbjagu inimesi täap Mornan ku ütte linnakest jakuvilmist, a õige Morna om tillike külä Mulgimaal Karksi vallon. Just säält sai üle saa aaste tagasi akatuse Eesti aiaari. Prilla om säält kah suure villäpuuaia ja nende peremiis Andres Mets taht külän elu uvveste käimä panna.

„Mornan olli Õisu möisa karjamöis. Ta olli Sieverside suguvõsa kähen ja üits nende väimiis olli peri Riiast. Temä akaski siin aida pidäme. Sellest sai Eesti edimene äriaid. Miu latsepõlv om siin müüdä minnu ja ma mälete, et möisa man kasusive viinamarja, mida ma söömän käisi. Sõs olli muduki nõukaiga ja siin olli sel aal Polli katsemajand,“ kõnelep Andres Mets Morna möisa aaluust ja oma mälestustest. Talukotust, kun ta prilla aida piap, taht ära osta joba temä esä, a pernaine es müü, lubas müvvä pojale – ja müüski. Sedäsi akaski peretalu luumine kümnekond aastet tagasi pääle.

„Kui ma ütten oma kolme pojage edimest kõrda siia tullu, es ole siin midägi, pallald vana ubineaid ja unik kive vanast tuuleveskest. Üüses jäime telki,“ tuletet Mets ürajatust miilde. Sõs kajuti ilus järv, akati veskeoonet üles ehiteme, juuriti vana ubinepuu vällä ja istutedi uvve. Morna talu luudi 2008. aastel. „Sii siin ei ole äri. Mia arva,

Kümne aaste iist olli Morna tuuleveskest järgi jäänu pallald kiviunik. Nüid om oone uvveste üles ehitet, sihen om ulka kambrit ja pidusaal. Pildi: Kristi Ilves

et inimesel om vaja tegevust. Om ju tore, ku suvekodu kah raasike raha sissi tuup ja linna minnen om midägi müigis ütten võtta. Siin talu man om ammatin nii miu pere ku mu sõsare pere. Ma tahas, et selle kohage oles seot rohkemb inimesi ja et küllä tules elu tagasi. Kui sii talu ennest ära tasup, sis jääp kah kotus alla ja järentulejidel om uvi sellege edesi minna, a kui piap pääle masma, sis jääp asi varsti katik. Miu tahtmine om tetä siia talu, mes ennest ära elätep ja peräst miu aiga edesi eläp,“ kõnelep peremiis oma plaanest ja tunniste, et prilla talutüüst viil ära ei elä, kigil tulep tetä kah palgatüüd ja puul aiga elätes linnan.

Talul om maad ümäriguld 11 ektari ja sellest ulka om villäpuude

all. Ubine-, pirni- ja loomipuid om kokku 7000 ringin, a neid om plaan manu istute. Om kah maasikit ja paarsada viinapuud. Päämine müik käip Talnan Nõmme turu pääl, kun talul om oma müigikotus, mida kamandep keskmine poig. Leti pääl om tuure ubine, loomi, pirni, maasiku ja kõögivillä, aaste läbi tetäs ubine-mahla. „Me müime ütten ubinege tunnet. Linnan om ju pallu vanu inimesi, kelle juure om maal. Neil om äste meelen kodutse martsipani või suislepi maik. Sii panepki neid ostma. Selleperäst kasvatemegi rohkemb tädä-tuntu ja vanembit sorte. A siandsit ostjit jääp järest vähembes, noore ei tää sortest midägi, na valive ubinit värvi järgi,“ üttele peremiis.

Septembrekuul ollive Morna ubineaian tihe tüüpäevä, sest ubine olli vaja ära korjate. Suure ubinekaaste vedämise jaos tei peremiis Andres Mets esi omal massine.

Pääle oma aia kraami pakup Morna talu päälinnan kah töiste oma külä inimeste kaupa: siini, marju, mett ja muud, mes inimese om oma piindre päält või mõtsast korjanu. Talul endel om kah kümme-kond mesipuud ja mesilindege kamandep vanemb poig.

Veskeoone, mes olli edimese ilmasõa aal nõnda maatas löhut, et esiki oma külä inimese enämb es mälete, et siin veske olli, om nüid uvveste üles ehitet ja sihen om kambre pererahva ja külälise jaos. Suur aialahkam, veske rõuna otsan ja ilus järveke orun paneve müüdä Karksi-Villändi suurtiid sõitjit pääd käändmä. Oma jao annap ilule manu Karksi kandi esieralik luudus.

Andres Mets tunnep muret Morna külä peräst ja tahap oma tegemistega näidate, et maatuüge saap nüidisel aal kah ära eläde. „Ma ole nannu vanu pilte ja tää, et vanast olli Mornan pallu rahvast, a prilla om pallald kümnekond talu. Miu arust peetes tähtsas võlesit asju. Sii IT ja arvutivärk võip ju tore ja tähtis olla, a ku ilman juhtus mõni suuremb õnnetus või muu pauk, sis om kik nii inimese maal, sest na tahave ju kah süvvä. Maaelust ei või kauges jäiä. Õige asi om sii, ku võtat puu alt ubine, pühit püksiperses puhtas ja süüt,“ võtap peremiis oma suure mõtte lihtsald kokku.

Mornan käis
Kristi Ilves

Loome üttenkuun Mulgimaa söögivõrgu!

Süük om tähtis jagu mede kulstuurist ja endetäädemisest. Nõnda nagu oiame oma kultuuri, piias oidma kah oma süüki. Mede Mulgi puder, Mulgi kapsta, kama, Mulgi korp om saanu üle Eesti kuulsas.

Mulgimaast kõnelden saame söögi abige näidate, et meil mõistetes kasvate ääd süüki ja sellest midägi valmis tetä ek mede põlupidamine, söögitüüstus ja söögi pakmine om ää järe pääl.

Viil mõistave mede pernaise oma kraamist vana mooduge süüke tetä. Materjaali selle jaos saap mõtsast (ää näide om Chaga Health) ja nurme päält. Abjan tegutses Mulgi kõrts, Tõrvan Mulgi turg ja Mulgi Krõpsu om kate aasteg tubliste kasunu.

Mulgimaal om uskmede pallu mahetalusit, kes kik käive üttsinde laate pääl oma kaupa pakman. Ütenkuun lää äri kindlaste parrembini!

Mulgi Kultuuri Instituut tahap läbi viia kolm tääbepäevä, mille sihk om Mulgimaa söögivõrgu luumine. Selle abige saas edespidi mede söögi kasvatejit ja pakjit üttenkuun rahva ette tuvva ja laate pääl käia. Mõte om Mulgimaa söögi au sissi tõstmi-

Kaja Allilender
MKI juhatei

ne ja Mulgimaal tettu või kasvate kraami suuremb kasutemine mede söögimajaden. Et minna üttenkuun Mulgi söögige vällä, om MKI küsinu raha Leader-programmist, et soete uvves aastes kik tarvilik nii sihen kui vällä söögi pakmises.

Selle jaos, et Mulgimaa süüke au sihen oida ja nende tegemist õpete, tahap MKI vällä anda Mulgi süüke raamatu „Mulgi mekk“. Sii piias aviteme mede süüke tundma õppi ja Mulgimaad tuttaves tetä.

MKI kõrraldep PRIA täädmissiirde meetme toege sügüse kolm tääbepäevä Mulgimaa toiduvõrgustigu luumise ja ettevalmistemise jaos. Täädust saap nii Mulgi süükest ku praegustest söögivõrkest.

24.10 I tääbepäev Lilli luudusmajan

Mulgimaa söögi. Ülevaade Mulgimaa süükest ja teeme üttenkuun kuni viis arilikku mulgi süüki. Juhatep Alli Laande Mulgimaalt.

09.11 II tääbepäev Kärstna mõisan

Kuuntüü ja söögivõrgu luumine. Mulgimaa söögi uut muudu? Jõgevamaa söögivõrgu näide. Teeme ütten kolm-neli Mulgi süüki (mitte sama, mes edimene kõrd). Päevä viap blogija, aakirja Tiiu söögiteema kirjutet ja Jõgevamaa toiduvõrgu iistvedäi Ülle Jukk.

30.11 III tääbepäev Kopra turismitalun Tuhalaanen

Näite Lõune-Eesti toiduvõrkest. Üles astuve Merle Vall – Lõunekeskuse taluturu iistvedäi ja Maitsev Lõune-Eesti MTÜ, Peipsimaa Kogukonnaköögi iistvedäi Triinu Akkermann ja Kaja Allilender Mulgimaalt.

Arutemine. Võip luvva Mulgi söögivõrgu (kui meil om vaja ja tahame sedä).

Kohte om tääbepäeval jaoperäst. Egäst ettevõttest om oodet üits osaline!

Osamassu ei ole, a tulla saave pallald nii, kes om ennest enne kirja pannu. Selle jaos tulep saata e-kiri aadressi pääle mki@mulgimaa.ee.

Mulgi kiil: Kristi Ilves

Lilli luuduskeskus tuup taimetarga ja luudusemehe Mulgimaale

Keskkonnainvesteeringide Keskuse rahalise abige kõrraldeme septembrest maini Karksi Valla kultuurikeskuse luuduseõdakit pääliskirjage „Pühapäevätkokkusaamise luuduse, laule ja puhta söögige“.

Ly Laanemets
MTÜ Lilli Luuduskeskus
iistvedäi

Kullete saap ettekandit tervisest, luudusest ja õigest süümisest. Kõneleme om lubanu tulla rahvaluuletäädlane Marju Kõivupu, taimetark Maret Makko, umbrohusüüke asjatundai Raivo Kalle, putukatäädlane Urmas Tartes, linnutäädlane Riho Kinks, jahimiis Vahur Sepp. Egä kõrd saap tutvust tetä kah üte OTT-i söögivõrgun oleva oma kandi talu või ettevõttege ja kullete Karksi-Nuia muusikakooli ülesastmist. Pakutes kah tiivett ja suupoolist. Osamass om 5 eurut.

Edimesel kokkusaamisel 25. septembrel kõnel söögist ja süümisest Mõtsamuur ek Irje Karjus. Oma süüki pakk Priileib (<http://priileib.blogspot.com/ee/p/leiva.html>).

Täädust tuleve luuduseõdaku kohta saap vaadete kaits näädalit enne kokkusaamist Lilli Luuduskeskuse ja Karksi Valla Kultuurikeskuse Facebookist ja kodulehte päält.

Sügüsesse kokkusaamise tuleve viil
16. OKTOOBREL, 6. NOVEMBREL JA 4. DETSEMBREL.

Mulgi kiil: Kristi Ilves

Mulgimaa Peremängu osalise saive tunda nii vihma ku kuuma

2016. aaste Mulgimaa Peremäng om läbi. Siikõrd mängiti kihelkonna kaupa ja kolmel päeväl.

2. juulil ürijäs mängu Paistu-Alliste-Abja kant. Valla olli ümä-rigult 20 punkti, ilm olli suvitselt kuum ja osalisi 20 inimese ringin. Olli aru saia, et ulka rahvast olli mere viirde puhkame minnu. Nii, kes iki mängmä tullive, viitsive aiga toreste: püüdsive Rimmun kala, vedäsive ölpidege Uue-Karisten vett, teive Loodin puutüüd ja saive pallu uut ja uvitevet Mulgimaa kohta täädä.

Tõine mängupäev olli 23. juulil Karksi kihelkonnas. Sääl es ole nõnda pallu mängupunkte, a iki läits terve päev, et kik koha läbi käia. Lusti pakk joba minevaastest tuttav Naatsaku talu kiik, säälsaman sai kah vi-katige einä niita ja pullel süüki

Karksi valla Naatsaku talun saive osalise nätä õiget maaelu ja egät sorti luume-linde. Pilt: Jaanika Toome

ette visate. Sii olli peris õige Mulgimaa elu! Tuhalaanen uut-sive rahvast spordimängu ja kompadege kõndmine, mes

lastel kangeste miildis. Mängjit olli sel päeväl 25 ümmer.

Perämine päev olli 13. au-gustil Tarvastu ja Elme kandin.

Ku Tarvastu olli joba minevaaste kah mängun, sis Elmen olli kik nii osalistel ku kõrraldejil uus. Nii viistöisku inimest, kes sis

vällä tullive, ollive tõeste suure uvilise – ilm olli siikõrd peris ukan. A pettä na es saa. Uvitevit lugusit selle kandi koobastest, varemidest, koolimajast, laveri-museumist jne kõnel vallava-nemb esi. Tulevese Mulgimaa külästuskeskuse man Soogle-mäel saime õppi mulgi kiilt ja kujutime vaimusilmän ette kikke sedä põnevet, mes sinna tulep.

Nii kolm päevä ollive uviteve ja andsive täädust, et mede oma kodu lähiksen om pallu põnevet ja Mulgimaa inimese om uhke, et na om mulgi.

Aitüma kigil mängjil, kes tul-live ja mängsive! Mängupunkte iistvedäjil täädmisses: saame kokku 20. oktoobrel Abja päe-väkeskuse, kõneleme sellest, mes tettu ja mõtleme edesi kah.

Jaanika Toome

Viljandimaa Arenduskeskus
Mulgi kiil: Kristi Ilves

Lastele

Saada vastusse 1. detsembres e-kirjage aadressi pääle ajaleht@mulgimaa.ee või ariligu kirjage Mulgi Kultuuri Instituuti: Kevade 1, Tõrva, 68605, Valgamaa. Kirjute manu kah oma aadress, sest vastanu laste vahel loosime vällä auinna!

Jänesse uvve saapa

Sügäven mõtsa sihen eläp jänes. Temä saapa om peris ärä lagunu. Üitskõrd om tal vaja kaugembele käimä minna. Uusi saapit ei ole – lääp vanadege. Tii viip läbi mõtsa ja suu. Suu pääl saave jänesse jala liges ja akkave külmeteme.

Äkki näep jänes kannustigun tulekuma. Ta lääp lõkke manu, sääjäp jala tule poole lämnes mineme ja lige saapa kujume. Tule man om peni. Tal om uvve rõõva sellän ja uvve saapa jalan. Jänes uurip, kunkottald peni omal saapa om saanu, kui pallu nii masseve ja kas om kah lämme ja ää joosta. Sis küsip: „Ole ää ja anna pruuvi!“

Ää süämege peni ei tihka ärä ütelde, võtt üte saapa jalast ärä ja and jänessel. Sii panep saapa jalga ja lääp juuskma. Joosep raasike, käänäp tagasi, kitap kangeste saabast ja lubap

omal siandsesama osta. Penil om kitmisest ää miil. Annap jänessel tõise saapa kah. Jänes joosep mõtsa. Tulep sis lõõtsuten tagasi: „Aitüma, et pruuvi andsit. A kate saapage om alb joosta; oma jao om vana ja madale, tükive jalan loksma. Kas sa annas mulle nii tõise kaits kah?“

Peni andki. Jänes aap nüid kik neli saabast jalga ja pand jälle juusku. Joosep peris kaug-gele. Peni arvap, et kohe käänäp tagasi, a jänes vaatep kõrra üle öla ja lidup edesi. Nüid saap peni aru, et jänes om temä käest saapa vällä pettan.

A mes tetä! Peni aap jänesse vana saapa jalga ja akkap petist taga aama. Sellest aast saadik ei salli peni jänest: nii ku näep, kohe joosep järgi. Ta taht ju oma saapit kätte saia.

Eesti muinasjutt

Jooniste jänes numbride perrä lõpuni ja värvi ärä kah!

Ruute sissi om ärä paetet kümme rahvakalendrest peri sügüskuude nimetust.

Otsi vällä!

- MIHKLEkuu (september),
- SÜGÜSkuu (september),
- VIHMAkuu (oktoober),
- PORIKuu (oktoober),
- KULUKuu (oktoober),
- REHEkuu (oktoober),
- TALVEkuu (november),
- KOSJAKuu (november),
- ENGEkuu (november),
- MÄRDIkuu (november).

Loe edespidi ja tagaspidi, alt üles, ülevest alla ja viltu kah!

Sääjä sõna õigeste rivvi, sis saat kokku üte vanasõna!

MIA KUDAS SIA NINDA MIUL SIUL.

Mõista-mõista!

1. Neli andjat, neli kandjat, kaits koerakaitsjat ja üits parmupiits?
2. Üits tamm, kaitstöisku ossa, egä ossa pääl neli pesä, egän pesän seitse muna, egäl munal esi nimi?
3. Üits süüp, ei saa söönusse, üits juup, ei saa joonusse, üits röögip, selle sõna ei võete kuulda?
4. Kik ilm om tedä täis, a peotäit kätte ei saa?
5. Elust tulep, elute om, a vastap ometi?

Vastused: 1. Lehm 2. Aaste 3. Vesiveske 4. Udsu 5. Kiri

D	E	R	T	K	U	I	O	P	I
Ö	G	Õ	E	U	S	A	Ü	T	R
E	K	N	M	L	N	B	V	A	O
H	G	O	G	U	K	J	D	L	P
E	S	V	S	A	M	H	I	V	J
R	Ü	D	N	J	G	T	I	E	R
Ä	G	J	V	B	A	D	N	M	U
B	Ü	T	U	H	R	J	I	Õ	M
M	S	M	G	Ä	Õ	V	M	J	N
J	M	B	M	M	R	M	D	P	Ü

TULEMEN

Abja kultuurimajan

Välläpaneku: sept-okt Eesti Genealoogia Seltsi 25. aastepäevä näitus „Suure süäme ja ärksa vaimuge“; nov-dets Johannes Haab'i päeväpildinäitus „Vanauulise ja tõise Peipsi veerest“.

08.10 kell 9–14 sügüsene Abja laat

08.10 kell 21 disk. VJ Marek Täkker. Pilet 5.-/7.-

15.10 kell 12 M. Männiste 81. sünniaastepäevä kabeturniir

20.10 kell 19 Eesti Kontsert konsserdisari "Muusika Eestimaal" konserttetendus „Diiva“. Pilet 5.-/2.-

27.10 kell 17 Klubi Meelespea piduõhtu

29.10 kell 12 ans Tutti, akordjunisti Valgevenest. Pilet 5.-/2.-

09.11 kell 17–19 märdikarneval

10.11 kell 18.30 Abja mälumängu akatus

13.11 kell 11 esädepäev

17.11 kell 17 Klubi Meelespea piduõhtu

19.11 kell 15 Abja muusikakooli 55. aastepäev

21.11 kell 18 rahvusvahelise malepäevä turniir

24.11 kell 18 kadriuba laule ja kostüümige

27.11 kell 17 I advent. Liivimaa Noorteorkestre konsert

03.12 kell 21 tantsuõhtu ans Udo Bänd. Pilet 5.-/7.-

04.12 kell 15 II advent

08.12 kell 18.30 Abja mälumängu II jagu

11.12 kell 15 III advent. Üles astuve Abja koolilaste

15.12 kell 11 Abja linna ja valla pensionäre jõulupidu

17.12 kell 9–14 jõululaat

18.12 kell 11 koduste laste jõulupidu

18.12 kell 15.00 Eesti Kontsert konsserdisari "Muusika Eestimaal" „Jõuluvalgus“: Nele-Liis Vaiksoo, kiilpillikvartett Prezioso. Pilet 5.-/7.-

Allisten

21.10 kell 19 rahvamajan Mõisaküla näiteringi etendus "Memme -Taadi", lav Laine Pedaja, pilet 3.-

02.11 kell 18 engepäev Annataren

11.11 kell 18 rahvamajan Solarise sirkus "Fantastiline planeet", pilet 6.-

25.11 kell 10–14 rahvamajan Mulke talvekuul

27.11 advendiküinal pandas palame Öisun k 11, Allisten 12, Uue-Karisten 13

02.12 kell 19 Kaarli rahvamajan Abja, Alliste, Mõisaküla esitegevuslaste jõulupidu

08.12 kell 16 Alliste valla pensjunäre jõulupidu

12.12 kell 18 Kaarli rahvamajan Alliste valla mudilaste jõulupidu

17.12 kell 20 Uue-Kariste rahvamajan Alliste rahva jõulupuu

Karksi valla kultuurikeskuse

Kuni 30.10 näituse "Muuseumi aarde. Arulduse Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi kogun"; "Jooniste etke ajan" ja Ruhja kunstikooli direkturi näitus

03.10 kell 11 Goltzman Balleti "Kuu poiss". Pilet 7.-/5.-

05.10 kell 19 Eesti vilm "Luuraja ja luuletaja". Pilet 4.-/2.50

06.10 kell 17 multivilm "Pimmi ja Pammi suur seiklus". Pilet 2.-

13.10 kell 19 Eesti Rahvusmuusikakoori konsert. Pilet 5.-/3.-

19.10 kell 19 Eesti vilm "Teesklejad". Pilet 4.-/2.50

21.10 kell 11 lastetiater Reky tükk "Kessu". Pilet 5.50

21.10 kell 19 Viimsi Muusikalitiatre "Perekond Adams". Pilet 10.-/5.-. Perepilet 20.-

22.10 kell 18 oma maja 12, kell 20 tantsuõhtu ans Härra Kuu. Esitegevuslaste puult August Kitzbergi ainele tükk „Kutsiku kõrts“ jpm. Pilet eelmüügist 5.-/8.-

27.10 kell 10 Mulgi Kultuuri Instituudi konverens „Mulgi ehitusperändus Eestimaal“

29.10 kell 19 Palamuse Amatöörtiatre tükk "Peaproov". Pilet 5.-/2.-

01.-30.11 näituse „Elle Mähersalu maali XX aastasast“ ja "Kanname süämen Tuljaku tuld"

02.11 kell 19 Eesti vilm "Räägitakse, et tomatid armastavad rokkmuusikat". Pilet 4.-/2.50

04.11 kell 18 Lendtiater "Hopp, Johanna!" ja simman ans Lustipill. Pilet 5.-

06.11 kell 12 pühäbese kokkusaamise – Marju Kõivupu

09.11 kell 14 märdipäev

13.11 kell 12 esädepäev

15.11 kell 18 Eesti kultuurikõrraldejide koolitus

18.11 kell 19 Mulgimaa maarahva sügüsene pidu. Mait ja Mikko Maltis, Abja pensjunäre näitemäng "Sann" jpm. Pilet eelmüügist 10.-/12.-

24.11 kell 18 kadripäev

27.11 kell 16 I advent, jõuluvana tuleve linna, kitarrikonssert Andre Maaker ja Marcis Auzinš. Pilet 5.-/3.-

01.12.16-02.01.17 näituse „Maaturismi edulood“ ja „Mees kuldse nõõbiga“

03.12 kell 9 jõululaat, kell 10 jõulukuuske ehtmine

03.-11.12 näitus „Jõulukuusk 2016“

04.12 kell 16 II advent, Tartu Arsise noorteansambel. Pilet 5.-/3.-

11.12 kell 12 jõulupere perepäev, kell 16 III advendi konsert „Taas talv on tulnud“. Laulave Ivi ja Anne laulja

14.12 kell 18 AKG koolilaste jõulukonsert

17.12 kell 20 jõulupidu ans Ps Troika, suupiste, loterii jpm. Pilet eelmüügist 12.-/15.-

Mõisakülän

06.10 kell 18 Mõisaküla näiteringi tükk "Memme - Taadi", lav Laine Pedaja, pilet 3.-

25.10 kell 19 tiatretükk "Salamander". Mängive Raivo Rüütel, Maarika Korolev, Veiko Täär, Lauri Pedaja. Pilet 12.-,

05.11 kell 12 Solarise sirkus "Fantastiline planeet", pilet 6.-

Tarvastun

06.10 kell 14.45 Hendrik Adamsoni 125. sünniaastepäevä tähistemine ja Adamsoni XII murdeluulepreemia kätteandmine Kärstne mõisan

08.10 kell 14 Ants Varblase mälestuspengi vallategemine Kärstne mõisan

19.10 kell 19 Rakvere Tiatre nallatükk "Maalmeister" Mustla rahvamajan

21.10 kell 19 noorde sportlaste ja esitegevuslaste tänu pidu Mustla rahvamajan

15.11 kell 13 pensjunäre klubi 25 Mustla rahvamajan

18.11 kell 19 sportlaste ja esitegevuslaste pidu Mustla rahvamajan

25.11 kell 19 löikuspidu Mustla rahvamajan

07.12 kell 10 lastetiater Reky tiatretükk Mustla rahvamajan

11.12 Tarvastu talvelaata Mustla rahvamajan

Tõrvan

09.10 kell 16 löikustänu päha LYS tantsurühmäge KKS*

22.10 kell 18 kinumajan tansu- ja näitemängupundi Atina tükk "Õnneväravad". Pilet 3 €.

04.11 kell 18 kultuurimajan Tõrva kunstistuudiu 10

05.11 Viimsi kammerkoori engeaa konsert KKS

13.11 esädepäev kultuurimajan, kell 11 pannkoogiõmmuk ja matk "Laps ja paps"

18.11 kell 19 Maria Litra ja Piia Paemurru konsert KKS

20.11 kell 16 igävikupühäpäevä konsert-jumaleteenistus KKS

27.11 kell 17 tule pandas linna jõulupuu pääl palame, kell 18 tantsurühm LYS konsert KKS

04.12 kell 16 Tõrva muusikakooli konsert KKS

14.12 Eva Talsi ja Juhan Aru konsert KKS

18.12 äätegevuskonsert KKS

21.12 kell 18 linna jõulukuuse man talve akatuse pidu "Tantsuge talve" Välläpaneku kammersaal: okt-nov Reet Ohna akvarelli, nov-jaan Juta Saadre maali.

Jõulukuu om kammersaali tornin lastele jõulukammer.

Kultuurimajan om oktoobrekuul kunstistuudiu tüde välläpanek.

*KKS – Tõrva kirik-kammersaal

**VIIES
MULGI
MÄLUMÄNG**

19. oktoober 2016 kell 19.00
- Helme kihelkond, RIIDAJA KULTUURIMAJA

16. november 2016 kell 19.00
- Tarvastu kihelkond, MUSTLA RAHVAMAJA

18. jaanuar 2017 kell 19.00
- Halliste kihelkond, ABJA KULTUURIMAJA

15. veebruar 2017 kell 19.00
- Helme kihelkond, HUMMULI RAHVAMAJA

15. märts 2017 kell 19.00
- Karksi kihelkond, KARKSI VALLA KULTURIKESKUS

Kuni viieliikmelistel võistkondel panna ennest kirja 14. oktoobres aadressi pääl kai.kannistu@karksi.ee. Uuri manu www.kultuurikeskus.karksi.ee/ tel 5198 1363

Mulgimaa kultuuriprogramm oodap 2017. aasteprojekte 1. novembrest 1. detsembreni 2016!

Rohkemb täadust ja tarviliigu papre Rahvakultuuri keskuse kodulehe päält: www.rahvakultuur.ee

Mulgimaa kultuuriprogrammi 2014–2017 päämine mõte om alla ja elun oida mulgi eluviisi, kombit, tüüsit ja kiilt.

MULGI KULTUURI INSTITUUDI ETTEVÕTMISE SÜGÜSE 2016

12.10 MKI VANEMBE AMMATISE PÜHITSEMINE Abjan

19.10 ÕPETEJIDE MULGI KEELE KOOLITUS Tõrvan Kevade 1

27.10 KONVERENS „MULGI EHITUSPERÄNDUS EESTIMAAL“ Karksi valla kultuurikeskuse

23.11 MULGI KULTUURI INSTITUUT 20! MULGI AABITSE RAHVA ETTE TUUMINE JA MULGIMAA UHKUSE VÄLLÄKUULUTEMINE Ala põhikoolin

25.11 MULKE TALVEKUUL Alliste rahvamajan

Pane ennest ettevõtmiste kirja ja küsi täadust: mki@mulgimaa.ee, Kaja Allilender 518 5371 või vaate www.mulgimaa.ee

Tule mulgi kiilt õpma!

Karksi Mokalaat
Kokkusaamise egä kuu perämine nelläbe kell 14.
Tel 552 0205, Viuu.

Villändi murdering
Kokkusaamise kaits kõrda kuun kolmabeld kell 13.
Tel 5661 9559, Leili.

Tarvastu murdering
Kokkusaamise kaits kõrda kuun kolmabeld kell 15.
Tel 5344 8176, Kristi.

Tõrva murdering
Kokkusaamise kaits kõrda kuun riideld kell 16.
Tel 5344 8176, Kristi.

Tartu murdering
Kokkusaamise egä kuu nelläs nelläbe kell 16
Tartu kirjanduse majan. Tel 5691 3443, Meeta.

Telli aaleht Üitsainus Mulgimaa kodu!

ÜITSAINUS MULGIMAA

Telmise indeks 03053.

Lehte saap telli internetist www.omniva.ee või postkonturist.

Üitsainus Mulgimaa tulep neli kõrda aasten ja üte aaste ind om 8 eurut.

Mulgimaa omavalitsustest, raamatukogudest ja Mulke Seltsi kogukondest saap mulgikiiltset aalehte edespidi kah ilma rahate!

Mulgi Kultuuri Instituudi väljaanne Üitsainus Mulgimaa

Ajalehe väljaandmist toetab "Mulgimaa kultuuriprogramm 2014–2017"

Toimetus:

e-post: ajaleht@mulgimaa.ee

post: Mulgi Kultuuri Instituut, Kevade 1, Tõrva, 68605 VALGAMAA

toimetaja: Kristi Ilves, tel. 5344 8176

tiraaž: 2500, küljendus ja trükk: OÜ Vali Press

Toimendusel om voli kirjatükke parande ja lühembes tetä.